

ВИКОРИСТАННЯ КЛЮЧОВИХ ПОКАЗНИКІВ ВАРТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Павловська А. А., Долінська Р.Г.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Система показників, що застосовується для оцінки ефективності підприємства в рамках вартісно орієнтованого управління (VBM), розвивається по еволюційному шляху, продовжує оновлюватися й доповнюватися і на сьогоднішній день, нараховує більше десяти різних підходів і методик оцінки (табл. 1). Найбільш відомі з них – RI, EVA, MVA, SVA, DCF.

Таблиця 1 – Еволюція підходів до вибору системи показників на основі концепції, орієнтованої на вартість бізнесу (Value-Based Management)

Характеристика періоду	1920-1930 р. Місцеве виробництво, однорідні види продукції	1930-1980 р. Вихід на нові географічні ринки. Поява нових видів бізнесу	З 1980 р. по теперішній час. Розвиток ринку капіталів. Злиття й поглинання. Необхідність контролювати майбутнє. Вплив зростання вартості нематеріальних активів
Показники	Доходи, Чистий прибуток	ROA, ROE, ROS Cach flow	RI, EVA, SVA, DCF
Переваги	простота	Простота, можливість порівняння різних видів бізнесу	Прямий зв'язок з оцінкою бізнесу зовнішніми інвесторами. Врахування вартості капіталу. Відбиття планів на майбутнє

Примітка. ROI – рентабельність інвестицій; ROA – рентабельність активів; ROE – рентабельність власного капіталу; ROS – рентабельність продажів; DCF – дисконтовані грошові потоки; RI – залишкова вартість; EVA – економічна додана вартість, SVA – акціонерна додана вартість, MVA – ринкова додана вартість.

Враховуючи переваги та недоліки кожного з показників, стан середовища бізнесу вітчизняних підприємств, для випадку використання стратегії росту пропонується використання п'яти ключових фінансових показників: економічної доданої вартості (EVA), рентабельності чистих активів (RONA), чистого прибутку (NOPAT), співвідношення росту прибутку і валового доходу, прибутку на одну акцію (EPS).